

Pia Oesch
30.7.2015

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

Viite: TEM/1210/03.01.01/2015

Energiateollisuuden lausunto hallituksen esityksestä laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on varannut Energiateollisuudelle (ET) mahdollisuuden antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta. Kiitämme tästä mahdollisuudesta ja esitämme näkemyksenämme seuraavaa.

Hallitusohjelman päätös äärimmäisen valitettava

Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (30.12.2010/1396) on taannut vuoden 2011 kesästä lähtien nk. syöttötariffin mukaista tuotantotukea uudelle tuulivoimalle. Tavoitteena oli saattaa maahamme 2 500 MVA uutta tuulivoimakapasiteettia vastaamaan EU:n uusiutuville energialähteille asettamaan kansalliseen tavoitteeseemme.

Laki on ehtinyt olla voimassa reilun neljä vuotta ja saanut aikaan merkittävää tuulivoimarakentamista Suomeen. Tuulivoimalle asetetusta kiintiöstä oli täyttynyt puolet ennen 27.5. julkaistua uutta pääministeri Sipilän hallitusohjelmaa. Valtion tuki yhdessä laajapohjaisen yhteistyön hallinnollisten esteiden poistamiseksi on saanut aikaan sen, mitä tavoiteltiin.

Pidämme yritysten investointivarmuuden kannalta äärimmäisen valitettavana, että hallitus muuttaa nopeasti ja merkittävästi vain yhden hallituskauden yli vaikuttanutta tukijärjestelmää. Poliittinen riski toteutui, ja yritysten usko valtioon luotettavana kumppanina kärsii kovan kolauksen. Nyt lausunnolla oleva hallituksen esitys on kaikkiaan kuudes muutosesitys vuonna 2011 voimaan saatettuun lakiin. Jatkuvat muutokset luovat merkittävän poliittisen riskin, heikentävät toimijoiden investointivarmuutta ja viestivät alalle epävarmuutta siitä, mitä energiapoliittikalla tavoitellaan. On hyvin selvää, mikäli uudenlaista tukea uusiutuville energialähteille vielä valmistellaan, että valmistelu on tehtävä erittäin huolella ja tuen on oltava markkinaehtoinen ja mahdollisimman pitkälle teknologianeutraali.

Tuotantotukilain muutoksesta

Lausunnolla oleva hallituksen esitys on mielestämme hyvä kompromissi valitettavan leikkauksen toimeenpanemiseksi. Tukijärjestelmän mahdollinen uudelleen notifiointi on vältettävä ja varmistettava hankekehittäjien oikeusturva, jotta pitkälle valmisteltujen ja merkittäviä investointeja vaatineiden hankkeiden toteutuminen kyetään takaamaan. Nähdäksemme esitys toteuttaa nämä hyvin, kun varsinaista kiintiötä ei leikata, vaan muutokset kohdistuvat menettelyihin kiintiön täyttämiseksi uuden lain voimaantultua.

Energiateollisuus ry
Fredrikinkatu 51–53 B,
PL 100, 00101 Helsinki
Puhelin: (09) 530 520
Faksi: (09) 5305 2900
www.energia.fi

Pia Oesch
30.7.2015

On perusteltua täyttää alkuperäinen 2 500 MVA kiintiö tuulivoimaa ottaen huomioon, että se varattiin hakemuksin täyteen 2.6.2015, ja tällä hetkellä tukijärjestelmään on hankkeita hakeutumassa kaikkiaan noin 3 000 MVA edestä. Nähdäksemme on myös tärkeä, että Energiavirasto jatkaa keskeytyksettä kiintiöpäätösten tekemistä nykyinsäädännön mukaisesti.

Kiintiöön on varmistettava pääsy toteuttamiskelpoisille hankkeille

Nykyinen vuoteen 2021 asti notifioitu tuulivoiman tuotantotuki lähtee siitä, että kiintiö täytetään 2 500 MVA asti ja sitä täydennetään kiintiöpaikan saaneiden hankkeiden toteutuessa vain osittain tai rautetessa kokonaan. Hallitusohjelmakirjaus yhdessä Energiaviraston 1.6. julkaiseman rakennusluvan lainvoimaisuutta koskevan tulkinnan kanssa aiheutti hankekehittäjille kiireen ehtiä mukaan, minkä vuoksi kiintiöön on pyrkimässä vielä epäkypsässä vaiheessa olevia hankkeita. **Jotta pitkälle edenneet ja paljon pääomaa jo sitoneet tuulivoimahankkeet voisivat toteutua, on tärkeää varmistaa, että hankkeilla on toteutumisedellytykset.**

Kiintiöjärjestelyn vahvistanut lakimuutos hyväksyttiin vasta viime kesänä. Olimme toimialajärjestönä sitä yhteistyössä valmistelemassa. Koko järjestelyn ideana on, että kiintiöpaikka myönnetään toteuttamiskelpoiselle hankkeelle. Tämän lainsäätäjän vahvasti lausunnossaan (**TaVM 2/2014 vp**): *"Nyt käsiteltävänä oleva lakiehdotus antaisi vielä lisää varmuutta tarvittavien investointien tekemiselle. Ehdotuksen mukaisesti (17 a–d §:t) hakijalle voitaisiin antaa sitova, kaksi vuotta voimassa oleva ns. kiintiöpäätös, joka varmistaa vasta suunnitteilla olevan hankkeen pääsyn kokonaiskiintiöön. Edellytyksenä kiintiöosuuden vahvistamiselle olisi mm., että hankkeella on maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät lainvoimaiset luvat ja että tuulivoimalan liittämistä sähköverkkoon on tehty sähkömarkkinaissa tarkoitettu sopimus. Näin voidaan varmistaa, että sitovia kiintiöpäätöksiä annetaan vain hankkeille, joilla on suuri todennäköisyys toteutua."* Koska hankkeita on kiintiöjonossa enemmän kuin sinne pääsee ja koska kiintiöön pääsevät mutta toteuttamatta jäävät hankkeet, eivät enää palauta kiintiötä muiden käytettäväksi, on ensiarvoisen tärkeä varmistaa, että kirjauksen tarkoitus toteutuu. Nähdäksemme olisi hyvä tarkistaa, että hankkeen rakennusluvassa ei ole sellaisia ehtoja, jotka voivat viivyttää hanketta ja estää sen toteuttamisen kiintiöpäätöksen kahden vuoden määräajassa. ET:n näkemyksen mukaan Energiaviraston 1.6. tekemän tulkintalinjauksen mukaista käytäntöä ei tule vahvistaa tällä hallituksen esityksellä.

Kiintiöpäätösten kahden vuoden voimassaoloaika on taattava

Esityksen mukaan kiintiöpäätös olisi voimassa nykyisen lain mukaan pääsääntöisesti kaksi vuotta, mutta kuitenkin enintään marraskuuhun 2017 saakka. On mahdollista, että osa kiintiöpäätöksistä olisi täten voimassa alle kaksi vuotta. Esityksessä voimassaolon rajaamista on perusteltu sillä, että kiintiöhakemusten pitkittyneen käsittelyajan johdosta sähkön tuottajalle jäisi pidempi investoinnin valmistelu-aika aiemmin kiintiöpäätöksen saaneisiin nähden.

Kiintiöpäätöksen saaminen on ratkaisevan merkityksellinen hankekehityksen kannalta ja vasta päätöksen myötä hankkeen valmistelua voidaan jatkaa täysipainoisesti.

Pia Oesch
30.7.2015

Tämän vuoksi **kiintiöpäätöksen voimassaolon rajaaminen ei ole perusteltua, vaan kahden vuoden voimassaolo on tarpeen kaikille hankkeille.**

Merituulidemo on kansallisesti tärkeä referenssi ja oppimishanke

Tuulivoimatukeen esitetyt muutokset ovat luoneet epävarmuutta myös tärkeän merituulivoiman demonstraatiohankkeen toteutumiseen. Suomen Hyötytuuli Oy:n Porin Tahkoluotoon suunnittelemassa tuulivoimapuistossa demonstroitaisiin Itämeren olosuhteisiin sopivia tuulivoimala- ja perustusratkaisuja, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa laajamittaisemman merituulivoimarakentamisen Itämeren jääolosuhteissa. Merituulivoimademo tarjoaa edellytykset uudelle cleantech-liiketoiminnalle, jolle vientimarkkinoita löytyy erityisesti Itä- ja Pohjanmereltä.

Merituulidemo on saanut marraskuussa 2014 hankkeen toteuttamiseen 20 miljoonaa euroa investointitukea, jolla katetaan ylimääräisiä kustannuksia mm. voimalan meriperustuksista ja sähkönsiirtokaapelista. Tukehtoihin kuuluu, että Suomen Hyötytuuli Oy:n on jaettava tietoa muille merituulivoiman hankekehittäjille merituulivoimahankkeen rakentamisesta, käytöstä ja huollosta. Tuesta kilpaili kaikkiaan yhdeksän hyvää hanketta. ***Pidämme erittäin tärkeänä, että hallituksen esitys turvaa tämän hankkeen toteutumisen kaikin mahdollisin keinoin. On myös arvioitava, minkälaisia toimenpiteitä merituulidemon varmistaminen tarvitsee, jos demohankkeelle ei voida myöntää kiintiöpaikkaa kiintiön täyttymisen vuoksi tai demohankkeen kiintiöpäätös tulee ratkaistavaksi ennen tämän esityksen voimaantuloa ja kiintiöpäätös olisi siten voimassa ainoastaan kaksi vuotta tämän hetkisen lainsäädännön mukaan. ET kannattaa demohankkeen kiintiöpäätöksen voimassaololle esitettyä pidempää aikaa.***

Yhteyshenkilömme asiassa on asiantuntija Pia Oesch. Hänen yhteystietonsa ovat:
Energiateollisuus ry, PL 100, Fredrikinkatu 51-53, 00101 Helsinki.
Puhelin (09) 530 520 tai 050 589 0328; s-posti: pia.oesch@energia.fi

Kunnioittavasti
ENERGIATEOLLISUUS RY

Jukka Leskelä
johtaja, sähköntuotanto